

Leszek Sosnowski

SZTUKA. HISTORIA. TEORIA

Światy Arthura C. Danto

Collegium Columbinum
Kraków

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	11
Uwagi techniczne	25
Rozdział pierwszy	
FILOZOFICZNE KONTEKSTY	27
§ 1. Czas «zwrotu»	27
§ 2. Konteksty myśli Danto	30
(a) filozofia nauki	34
(b) filozofia historii	36
(c) filozofia sztuki	40
§ 3. Ograniczenia	47
Rozdział drugi	
ŚWIATY ARTHURA DANTO	51
§ 4. <i>Diagnōsis</i>	51
§ 5. Świat sztuki	54
(a) style czy nazwiska – na rozdrożach refleksji o sztuce	54
(b) nowość szoku – Cox <i>versus</i> Fry	59
(c) wiele hałasu o koniec	70
§ 6. Świat krytyki	77
(a) szok nowości – Kimball <i>versus</i> Danto	78
§ 7. Świat filozofii	83
(a) not anything goes	87
(b) warunki definicji sztuki	89

Rozdział trzeci	
DANTO WOBEC FILOZOFII ANALITYCZNEJ	93
§ 8. Danto wobec Wittgensteina	94
(a) w poszukiwaniu istoty	97
§ 9. Estetyka jako gramatyka	103
(a) kontekst gramatyki	103
(b) kontekst praktyki	106
§ 10. Estetyka i analiza	108
(a) filozofia krytyki sztuki	108
(b) analiza jako terapia	112
(c) obrona tradycyjnej estetyki	116
§ 11. Danto i analiza	119
(a) wobec filozofii analitycznej	120
(b) tradycjonalizm metodologiczny	122
 Rozdział czwarty	
OD ZNIEWOLENIA SZTUKI DO WOLNOŚCI ARTYSTY	127
§12. Sztuka a filozofia: zniewolenie sztuki	127
(a) model Platoński	128
§ 13. Artysta a historia: uwolnienie sztuki	137
(a) ready-made – sztuka filozoficzna	141
(b) testowanie granic	147
(c) estetyczna przewrotność zniewolenia	152
(d) artysta jako <i>arché</i> -wista	160
 Rozdział piąty	
KUHN – DANTO: ANATOMIA REWOLUCJI	167
§ 14. Świadomość przejścia	167
§ 15. Nauka jako praktyka	174
(a) pojęcie paradygmatu	175
(b) wspólnota naukowa a paradygmat	179
(c) milczące funkcjonowanie paradygmatu	180
§ 16. Nauka jako teoria	183
(a) kumulatywizm – antykumulatywizm	183
(b) geneza odkrycia naukowego	186

---

§ 17. Filozofia nauki i filozofia estetyki – punkty styku	191
§ 18. Struktura rewolucji artystycznej	196
(a) geneza odkrycia estetycznego	196
(b) sztuka a paradygmat	198
Rozdział szósty	
NARRATYWIZM – HISTORIA A TEORIA	209
§ 19. Dzieło sztuki: przedmiot wskazany	209
(a) sztuka a spór internalizm – eksternalizm	214
(b) abdukcja – hipoteza	223
§ 20. Świat i teoria świata	230
(a) nauka jako warunek świata	232
(b) estetyka jako warunek sztuki	234
§ 21. Niewspółmierność teorii	238
(a) «obciążone widzenie» Hansona	238
(b) niewspółmierność teorii naukowych	244
(c) niewspółmierność teorii estetycznych	246
§ 22. Sztuka i teoria sztuki	249
(a) świat teorii	252
(b) «świat sztuki»	254
(c) definicja sztuki	257
Rozdział siódmy	
FENOMENOLOGIA INTERPRETACJI	273
§ 23. Sztuka a percepcja	274
(a) metoda nieodróżnialnych odpowiedników	274
(b) [od]ruch a działanie	281
§ 24. Interpretacja a identyfikacja	287
(a) interpretacja a widzenie aspektowe	288
(b) logika artystycznej identyfikacji	295
(c) logika artystycznej interpretacji	300
(d) konstytutywna moc interpretacji	306
§ 25. Paradygmat a interpretacja	316

Rozdział ósmy	
ESENcjALIZM – DZIEŁO JAKO <i>RES SPECULATIVA</i>	329
§ 26 Perspektywy esencjalistyczne	330
(a) esencjalizm instytucjonalny – perspektywa Dickiego	333
(b) esencjalizm ekspresyjny – perspektywa Carrolla	338
(c) esencjalizm post-historyczny – perspektywa Danto	342
§ 27 Metafizyka dzieła sztuki	345
(a) esencjalizm – historyzm – pluralizm	346
(b) trzy wymiary dzieła sztuki	351
(c) dzieło – forma zinterpretowana	357
(d) sztuka – przekształcanie <i>versus</i> odtwarzanie	368
 Rozdział dziewiąty	
DANTO <i>VERSUS</i> „DANTO”. ZAKOŃCZENIE	383
§ 28 Od odbicia Narcyza do odbicia świata	383
§ 29 Danto w kontekście	391
§ 30 Ryba zwana sztuką	399
§ 31 Danto <i>versus</i> „Danto”	409
 Bibliografia	415
 Skorowidz nazwisk	
 Skorowidz rzeczowy	